

UIT DE BUITENLANDSCHE LITERATUUR

XVII. ERNSTIGE SCHADE DOOR OORWORMEN

Von aussergewöhnlichen Ohrwurmpilagen in Wohnhäusern, H. THIEM, Zeitschr. f. Pflz. krankh. u. Pflz. schutz, 47. Band, Jhrg. 1937, Heft 7, p.p. 380—394.

In de tweede helft van Juni in het jaar 1934 trad een buitengewone plaag van oorwormen op in een kamp van den „N.S. Arbeitsdienst“. In de daarop volgende jaren werd over eenzelfde plaag op verschillende plaatsen geklaagd, o.m. op het eiland Sylt en andere Noordzee-eilanden. Zoowel van de herkomst der dieren als van de mogelijkheid tot bestrijding werd eenige studie gemaakt. Steeds bleek, dat op de omringende landerijen een massaal optreden van oorwormen viel waar te nemen, die van daaruit de menschelijke woningen opzochten en hierin een werkelijk ondraaglijken overlast veroorzaakten. Zoo werd van het eiland Sylt in 1936 bericht, dat in het voorjaar „in een enkele krop salade wel 100 dieren zaten; er is nauwelijks een bed, waarin men 's morgens geen doode dieren vindt; men kan geen vaas bloemen in de kamer zetten, zonder dat dozijnen oorwormen er een schuilplaats in zoeken; geen provisiekast is voor hen veilig, zij dringen door de kleinste kieren binnen.”

In de omgeving der woonhuizen werd groote schade aangericht aan de veldgewassen. Allerlei tuinbouwgewassen, zooals boonen, kool, sla, aardappelen enz., alsmede natuurlijk dahlia's en vele andere bloemplanten, vertoonden aanzienlijke vreterij in het loof, zoodat meermalen van het geheele gewas niets terecht kwam. De schade was opvallend groot het dichtst bij de huizen, waar de dieren overdag hun schuilplaatsen hadden; meer naar het midden der akkers nam de vraat sterk af. Toch heeft blijkens het onderzoek de sterke vermeerdering der oorwormen niet in de woonhuizen zelf plaats; de overlast aldaar treedt eerst op, nadat de dieren zich op de omringende terreinen door gunstige omstandigheden in buitengewone mate hebben kunnen voortplanten.

De bestrijding moet dan ook gelijktijdig zoowel in de huizen als daarbuiten uitgevoerd worden. Algemeene voorzorgsmaatregelen voor de bedreigde streken zijn: de verbouw van gewassen, die graag door oorwormen gevreten worden (Dahlia's, kool,

boonen, tomaten, aardappelen, roode bieten, sla enz.) zoo ver mogelijk van het woonhuis verwijderd te houden en afgesneden en afgevallen loof geregeld te verbranden. Verder verdient het aanbeveling, binnenshuis geschikte schuilplaatsen op te sporen en zoo noodig met heet water te overgieten, alsmede voedingsmiddelen zoo goed mogelijk weg te sluiten. Voor het wegvangen verdienen eenigszins vochtige (niet te natte) zakken, en de bekende bloempotten met propjes houtwol, aanbeveling; deze moeten geregeld nagezien en boven heet water uitgeschud worden.

Voor directe bestrijding komt vooral een vergiftig lokaas in aanmerking. Goede resultaten werden bereikt met een als volgt samengesteld middel:

In 4 liter water wordt 300 g fluoornatrium of kiezelfluornatrium opgelost en daaraan wordt 200 à 300 g suiker of 2 liter melasse toegevoegd. Deze oplossing wordt zorgvuldig door 6 kg tarwezemelen geroerd, totdat een gelijkmatige kruimelige massa ontstaat. Wordt 200 g glycerine erdoor gemengd, dan wordt de houdbaarheid vergroot. Na de bereiding blijft alles 1 à 2 dagen staan, om het vocht goed in de zemelen te laten trekken.¹⁾

Dit lokaas wordt uitgestrooid tegen het invallen van de duisternis. Binnenshuis strooit men het vooral op de vloeren langs de muren en de vensterbanken. Buiten strooit men het rondom het huis en rondom andere schuilplaatsen, alsmede tusschen de planten, die door de oorwormen gevreten worden en niet verwijderd kunnen worden.

Op voor menschen en dieren toegankelijke plaatsen moet 's ochtends alles bijeengeveegd worden; in ruimten, die goed afgesloten kunnen worden, kan het enkele dagen blijven liggen. Na drie dagen moet versch lokaas gebezigd worden.

Men mag het lokaas wel met de bloote hand uitstrooien, als men daarin geen wondjes heeft. Het goed wasschen der handen na afloop is natuurlijk noodzakelijk.

Een bestrijding volgens deze richtlijnen heeft bij een uitgebreide plaag natuurlijk alleen succes, als alle belanghebbenden die gelijktijdig uitvoeren.

¹⁾ Sinds eenige jaren beveelt de Plantenziektenkundige Dienst tegen oorwormen het volgende mengsel aan:

300 g. Parijsch groen of kiezelfluornatrium, 1 kg vleeschmeel, 1 kg suiker en 2 kg tarwekorrels (eventueel geplet) worden *droog* dooreengemengd en uitgestrooid. Hiermede is in de practijk meermalen goed resultaat verkregen. Het Duitsche mengsel is echter goedkoper en ook deugdelijk gebleken.